

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 140.

5. Grudnia 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

W likwidaturze uprzy. austriackiego narodowego banku, począwszy od d. 20. Grudnia 1827 nie będą ani zapisy ani opisy akcyj przyjmowane, nietylż kupony wydawane.

Zapisy i opisy, jakoteż wydawanie kuponów rozpoczęte znowu zostanie z d. 2. Stycznia 1828.

Dywidenda przypadająca na półrocze bieżące będzie wedle postanowienia Wydziału bankowego, który w d. 7. Stycznia odprawi swoje posiedzenie, ogłoszoną i wydawaną.

W Wiedniu d. 22. Listopada 1827.

Melchior Kawaler Steiner,

Zastępca Gubernatora banku.

Bernard Baron Eskeles,

Dyrektor banku.

Jan Ignacy Pommerer,

Dyrektor banku.

U w i a d o m i e n i e.

Stósownie do 23. i 24. §. statutów uprzy. austri. narod. banku, dyrekcya tegoż, z uwagi na liczbę akcyj, a przy równej onychże ilości na dawniejsze stronnice księgi akcyjnej, wzywa następujących stu akcyjonaryjuszów na Członków Wydziału bankowego, którzy do d. 1. Lipca 1827 najwięcej mieli akcyj i jeszcze takowe dotąd mają.

Appl Franciszek; Arnstein i Eskeles; Arpadi i Radislowitsch; Aschkenasy Izrael; Barbier, Baron A. N.; Bathiany, Xiążę Filip; Bianchi Duca di Casalanza, Baron Fryderyk; Biedermann M. L.; Bogseb Jakób; Borsch Fryderyk uro.; Brenuno Cinaroli; Bruchman Jan; Carlsbach Leop.; Dessauer A. i syn; Dietrichstein, Hrabia Franc. Xaw.; Du Mont de Florgy, Kawaler Józ. Edw.; Elkan L. A.; Erbmannszahl Franciszek uro.; Ergalet, Baron Rudolf; Eskeles, Barou Bernhard; C. K. familijny Fundusz zaopatrzenia; Faulk Wicenty; Franck i wspótka; Fritz Jan; Gastl J. G.; Geymüller, Baron Jan Henryk; Goldstein L. G.; Henickstein i wspótka; Henickstein, Kawaler Karol; Herring Jan; Herz L. N. uro.; Heilmann sukces. W. F. uro.; Hofmann i synowie; Joelson, Kawaler Józ. Mik.; Kaan Leopold; Kaan Samuel; Kapfel Fryderyk; Keller, Adam Wawrze. uro.; Kinisky, Xiążę Rudolf; Pnapp Franciszek; Rönigs-

warter Maurycy; Kufferle Ignacy; Lackenbacher Bernrd uro.; Lackenbacher M. i wspótka; Lammel i syn; Lewinger Samuel; Lieben Jakób; Liebenberg, Karol Emanuel uro.; Liebenberg Leopold Franciszek uro.; Liebenberg uro. i synowie; Liechtenstein, Xiążę Jan; Lo-Presti, Baron Ludwik; Löwenthal J. J.; Medyjołańska fabryka cy-cu i kartonu PP. Kramera i wspótka; Mayer Jan; Mayer N. i J. G. Landauer; Mayr, Baron Franciszek Xaw.; Meisl bracia; Oepfinger Edward; Pauspartel, bracia; Poller Antoni Franciszek; Pretenhofer Jozef Franciszek; Provencheres, Karol uro.; Feldmarszałek Porucznik; Radislowitsch Andrzej; Reitlinger M.; Scherz Filip; Schloissnigg, bracia; Schloissnigg, Baron Franciszek; Schnapper Antoni; Schönburg, Xiążę Otto; Schuller J. G. i wspótka; Schwarz Jan Jakób; Schwarzenberg, Xiążę Józef; Schweighofer Jan Jerzy; Seidel uro. Antoni Gilbert; Sina Szymon Jerzy; Singer Józef Leopold; pierwsza austriacka kassa oszczędności; Stany, trzy wyższe niższej Austrii; Stein Leopold; Steiner, Kawaler Melchior; Steinschneider Michał; Stint, Baron Andrzej; Stift, Baron Andrzej mied.; Todesco Hiermann; Walter August; Walter Leonard; Wartfeld, bracia; Wayne i wspótka; Wayne uro. Józef; Wedl August; Weikersheim M. H.; Weiss Adolf; Wertheim Ignacy; Wertheimstein uro. Henryk Her-mann; Wertheimstein uro. Zygmunt; Wertheimstein uro. niegdyś, syn; Wiener i synowie; Wieser Michał; Wurth Antoni.

Owi wykazani tu akcyjonaryjusze, którzy przeniószy swoje akcyjne na innych bez tutejszego pośrednictwa, nie mają już przynajmniej dwadzieścia ośm akcyj bankowych, zechcą o tém w najprędszym czasie dyrekcya banku zawiadomić.

Zgromadzenie Wydziału zbierze się w d. 7. Stycznia 1828 rano o godzinie 9tej w domu bankowym. W Wiedniu d. 22. Listopada 1827.

(Podpisy, jak wyżej.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Podług wiadomości z Barcelony z d. 5. Listopada przybył Król w d. 30. Października do Walencji i niezwłocznie wyjechał naprzeciw Królowej do S. Felipe de Xativa.

)

W d. 31. Października stanęli Królestwo Ichmość w Walencji, gdzie jak słychać mają długo zabawić.

Jenerał d'Españna powracając do Vich, prawie pod samemi bramami tego miasta został napadnięty przez powstańców, lecz takowych straż jego przyboczna walcząc mężnie, rozproszyła. Jenerał Caratala, szef sztabu Jeneralnego Hr. d'Españna kazał na nowo w Vich wiele osob porzesztować.

Podług doniesień z Madrytu z d. 1. Listopada, mówią, że Jenerał San Roman, który towarzyszył Królowej do Walencji, otrzyma dowództwo nad wojskiem w Katalonii; pomimo to Hr. d'Españna pozostanie Jeneralnym Kapitanem tej prowincyi.

Rozchodzi się pogłoska, że bryg Manzanares wysadził na ląd w Pensicola, ojca Almaraz, który osadzony będzie w tamecznym zamku.

Xiążęta i Xiążniczki spodziewani byli z Eskuryalu d. 5. Listopada w Madrycie.

Z Barcelony donoszą pod d. 5. Listopada: »Wszyscy Oficerowie *Agraviadosów* znajdujący się w Reus, opuścili to miasto i stósownie do rozkazu Hr. d'Españna udali się do swoich domów.

P. Karamano, Gubernator twierdzy Figueras, wydał odezwę, podług której wszyscy mieszkańcy obwodów powinni składać broń w ciągu 24 godzin w właściwych sobie urzędach pod karą 100 dukatów i dwuletniego więzienia na galerach; od przepisów tych wyjętymi są ślacha i inni mający prerogatywy, jeżeli podczas konstytucyi nie należeli do milicij narodowych, rzeczonę konstytucyi nie byli przychylni, lub do ostatniego powstania w Katalonii nie należeli.« (G.W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazeta nadworna Lendyńska z d. 13. Listopada zawięra mianowanie Admirala Kodringtona Kawalerem W. Krzyża orderu łaziennego, i jedy-nastu Kapitanów Kawalerami tegoż orderu.

Gazeta nadzwyczajna rządowa Londyńska ogłosiła raport Admirala Kodringtona do Sekretarza admiralicyi Johna Wilson Kroker (a zgadzający się zupełnie co do istoty z tém, który umieściliśmy z Monitora (zobacz Nr. 136. i 137. Gazety naszej). Przy tym raporcie są dołączone: 1) Protokół narad (którego treść równie z Monitora umieściliśmy tymże Numerze. 2) Raport Kapitana Hamilton o spustoszeniu Morei przez Ibrahima. 3) Stan floty Tureckiej przed bitwą. 4) Odezwę Admiratów po bitwie do dowódców Muzutmańskich. 5) 6) 7) 8) Pochwały i podziękowania za pomoc przesłane sobie wzajemnie przez Admiratów. 9) Wykaz straty Anglików. (Umieszczamy Nr. 3, 4. i 9.)

III. Stan floty opisany przez Sekretarza Kapitana Beja w porcie Nawarynn dnia 21go Października:

Trzy okręty liniowe Tureckie: 1) Turecki okręt admirałski o 84 działach, z 850 ludźmi, z których poległo 650; 2) okręt o tyluż działach, z tyluż ludźmi; 3) okręt o 76 działach, ludzi 850, zabitych 400.

Cztery wielkie Egipskie fregaty 64-działowe każda z 450 do 500 ludźmi.

Pietnaście fregat Tureckich o 48 działach, po 450 do 500 ludzi.

Ośmnaście korwet Tureckich, Egipskich 8, po 18 i 24 dział, 200 osady.

Brygów 19działowych: Tureckich 4, Egipskich 7, po 130 do 150 ludzi.

Statków palnych Egipskich 5.

IV. Ponieważ eskadry Mocarstw Sprzymierzonych, nie w widoku nieprzyjacielskich kroków, lecz tylko dla ponowienia dowódczom Tureckim przedstawień mających nawet na celu korzystać samego W. Sultana, zawinęły do portu Nawarynn, — nie jest więc naszym zamiarem niszczyć do reszty to, co jeszcze mogło pozostać z Tureckiej floty, gdy zwłaszcza bandera chrześcijańska tak świetnie pomściła się już za zaczepny strzał działa przeciwko niej wymierzony.

Dla tego, przez jednego z Kapitanów Tureckich, który dostał się nam jako jeniec, wiadomiamy Ibrahima Paszę, Moharrem Paszę, Tahir Paszę, i innych dowódców, że, gdyby znowu miano, raz tylko jeden, dać ognia do któregokolwiek z naszych statków, — natychmiast wszystko, co jeszcze pozostało z floty i wałów Nawarynnu, poszłoby z dymem, a tę zaczepkę uważalibyśmy za wyraźne oświadczenie się W. Porty przeciwko sprzymierzonym Mocarstwom, co pociągnęłoby za sobą ohropne skutki tak dla samego W. Sultana, jako i jego Paszów.

Ale jeżeli dowódczy Tureccy, czując się do popelnionej napaści przez danie pierwszego strzału, zaniechają wszelkich kroków nieprzyjacielskich, my, i swojej strony, odnowimy dawne stosunki zgody, które oni sami zerwali. W ostatnim razie, nim słońce zajdzie, rozkażą zatknąć na wałach białą chorągiew pokoju. Dziś jeszcze przed zachodem czekamy stanowczej odpowiedzi.

W Morei znajduje się trzydzieści pięć tysięcy wojska Egipskiego, z których pomienione były okręty, przywozły cztery tysiące.

IX. Z listy imiennej straty Anglików wykazuje się, że zabitych mieli 25; a rannych 107.

Kuryer pod dniem 15. Listopada zawięra pod napisem: »Wiadomości z Wiednia,« co następuje:

Przez szafkę z Tryjestu, odebrano w Wiedniu w d. 5. Listopada wieczorem wiadomość o zniszczeniu Turecko-Egipskiej floty. Dnia następującego Sir Henry Wellesley, nasz Posel, miał rozmowę z Xięciem Metternichem, a wieczorem P. Lindsay, umieszczony przy poselstwie Angielskim w Wiedniu, został wysłany z depeşami do rządu. P. Lindsay przybył dzisiejszego poranka do biura spraw zewnętrznych. Dowiadujemy się, że depeşy, które przywiózł, donoszą, iż Dywan poczyna okazywać się łagodniejszym w rozporządzeniach swoich. Atoli wiedzieć potrzeba, że te rozporządzenia, jakiegokolwiek one są, poprzedzą nadejście wiadomości o tej bitwie do Stambułu. Nie podobna przewidzieć, jaki skutek zdarzenie to sprawi u Porty, i byłoby bez korzyści, gdybyśmy się w tej mierze mieli domyślać.

(D. A.)

W miejscu zmarłego Jenerała Hr. Pembroke mianowany jest Jenerał Sir William Reppel Gubernatorem Guernsey, którego posadę jako Gubernatora otrzymał J. K. W. Xiążę William Gloucester. Kapitan Charles Dalles mianowany Gubernatorem wyspy S. Heleny.

Z Gibraltaru donoszą pod dniem 24. Października, że Izys wypłynęła z tamąd na morze śródziemne. Bryg Marokański Razakjah, który w dniu 16. z tamąd do Tangeru wypłynął, był wprzód Sardyńskim brygiem Aurora, dla Cesarza kupionym. Inny Sardyński bryg: Trionfante, również dla niego został kupiony.

Globe twierdzi, że rząd najął kilka okrętów parnych dla przewiezienia wojska na morze śródziemne.

Jenerał Robert Abercrombie w wieku lat 87, zszedł z tego świata. Od 21 lat był Komendantem Edynburga.

W tych dniach nadeszła pierwsza telegraficzna wiadomość z Holybiad do Liverpoolu (118 mil angielskich, czyli 28 niemieckich). W pięciu minutach była już wiadomość, że się wiatr zmienił; zmiana ta wiatru dopiero w godzinę uczuć się dała; tak więc telegraf jest posłańcem sam wiatr uprzedzającym.

Okręt Queen Charlotte, przeznaczony z Leithy do Londynu, miał to nieszczęście, iż w d. 26. Paźdz. wpadł na okręt z węglami z Newcastle płynący i tak mocno został uszkodzony, iż zaledwie ludzie uratowali się, natychmiast zatonął bez najmniejszego śladu. Strata tego okrętu tém jest dotkliwszą, że wiozł cztery bele żywności literackiej od księgarza Constable i wsp. do Londynu, a jak się domyślają, było to najnowsze dzieło Waltera Scotta: »*the Chronicles of the Canongate.*«

(G. W.)

Monitor z d. 18. Listopada zawiera, co następuje:

Jról Jmć dowiedziawszy się, iż Król Hiszpański ma zamiar udać się do Barcelony, i że Jego katolicka Mość ma dostateczny korpus hiszpański przy sobie, przeto sądząc, iż Jego katolicka Mość może sobie życzyć, aby się w owej stolicy tylko otoczony swoimi poddanymi pokazał: zatem upoważnił Vicehr. Saint Priest uczynić Jego katolickiej Mości przełożenie, że dywizya Francuzka w Barcelonie stojąca, wyjdzie z tego miasta. Ponieważ Jego katolicka Mość przełożenie wspomniane przyjął, zatem dywizya otrzymała rozkaz powrócić do Francyi.

Monitor donosi podług depeşy telegraficznej z Toulonu, że w d. 14. Listopada widziano okręt liniowy Francuzki Provence naprzeciw portu. Przez ten spodziewają się dokładniejszych wiadomości od Admirala de Rigny.

Na giełdzie Marsylijskiej przybito telegraficzną depeşę Ministra morskiego, zakazującą Akteonowi wyjść pod żagle, i ostrzegającą kupców, aby tymczasowie wstrzymali się od przedsiębiorstw kupieckich do Turcyi i Egiptu.

Gazeta Francyi czyni następującą uwagę: Dzienniki opozycyjne śledzą od kilku dni przyczynę podskoczenia cen zboża z niejakim rozjątrzeniem, i zamiar ich przy nadchodzących wyborach nie daje się zapoznawać. Jeden z tych przypisuje drożyznę sposobowi, jakim handel zbożem jest prowadzony. Lecz handel zbożem wewnątrz kraju jest zupełnie wolny, a nateraz więcej też nie potrzeba, gdyż Francya więcej ma zboża, niżeli na konsumcyją potrzebuje. Czas siewu zawsze jest epoką, w której zboże podnosi się w cenie. Nie masz gospodarza, któryby o tej prawdzie nie był przekonany. Atoli tak jest rzeczą jawną, iż gdy się skończył siew, (a do tego mieliśmy wszędzie dogodne powietrze), ceny znown spadły. Postrzegać się to daje na południu kraju. Z resztą podwyższenie się cen nie może być dla nikogo argumentem. Jest to przypadek nienchronny często się wydzarający, któryby wszystkich miał smutkiem nabawić, a czytelnicy nasi nie potrzebują wymieniać tego, który przytém najwięcej cierpi.

W d. 16. Listopada zszedł z tego świata w Paryżu P. Vanderbourg, członek akademii napisow i pięknych umiejętności.

Z Marsylii donoszą pod d. 27. Października: »Od niejakiego czasu mówią tu o przytomności unysłu francuzkiego Kapitana Olive, który będąc wzięty w niewolę przez Algierczyków, korzystał z opilstwa swoich Panów, aby ich po-

wiązał, i trzynastu zamknął w spodzie okrętu, a trzech ciężko ranił; Kapitan ten mając tylko pomoc od trzech uczniów sztuki żeglarskiej, i widząc się z tego powodu w smutnym stanie, wywiesił flagę niebezpieczeństwa oznajmującą. Znak ten sprowadził okręt hiszpański, trzymający straż przy brzegach, i tak udało się mu zawinąć do Almeryi. « Z miasta tego piszą w tej mierze co następuje: » Zdaje się, iż w chwili gdy Kapitan Olive przybył do Almeryi, miano tam wątpliwość o prawnym posiadaniu okrętu przez tego Kapitana, jakoteż względem punktu, czyli Kapitana Hiszpańskiego okrętu nadbrzeżnego przez daną pomoc nie stał się właścicielem przez okrętu, albo czyli nie nabył prawa do pretensyi za daną pomoc. Jeszcze zawikłańszem jest pytanie prawne przez przybycie zabranego algierskiego okrętu, którego Kapitan żąda zwrotu swojej zdobyczy; albowiem twierdzi, że bez pomocy hiszpańskiego okrętu takowa nie mogłaby dostać się do zadnej hiszpańskiej przystani, ponieważ Kapitan Olive nie był w stanie tego dokazać, co dowodzi flaga nieszczęścia, którą wywiesił. Mówią, że Kapitan Algierski z dumą zapytał się Gubernatora Almeryi: jestli Król Hiszpański w wojnie z Algierem? w takim razie jest ón niewolnikiem! . . . gdy zaś tak nie jest, zatem domaga się okrętu francuzkiego, który zabrał, i żąda ukarania Kapitana hiszpańskiego, który pożyczył swoich ludzi, aby go do Almeryi zaprowadzili. Przy odejściu poczty jeszcze rzecz ta nie była rozwiązana; nie wiadome także rozstrzygnięcie Gubernatora jakoteż kroki Konsula francuzkiego, do którychby w tej mierze mógł być zmuszony; wiadomo tylko, że urzędnik ten bronit żądania Kapitana Olive, i w tej sprawie używał wszystkiego, czego tylko po nim spodziewać się można było. (D. A.)

Rossyja.

N. Pan, przychylając się do prośby Xięcia Łabanowa Rostowskiego dla słabości jego zdrowia uwolnił go od obowiązków Ministra sprawiedliwości. To urzędowanie objął Radca tajny Xiążę Dołgoruki. — J. C. M. W. Xiążę Michał powrócił do stolicy d. 7. z. m. W d. 21. Października obchodzono w Moskwie uroczystość chrztu J. C. M. W. Xięcia Konstantego Mikołajewicza. — Jenerał Gubernator nowo Rossyjskich Gubernij, Hr. Woronzow, powrócił z zagranicy. Mówią, że ma otrzymać ważną posadę. — Ci, którzy w skutek traktatu Akiermańskiego do rządu Tureckiego pretensyje mają, powin-

ni się zgłosić z likwidacyjami prawnie podpisanymi najpóźniej do d. 13. Grudnia.

Gazety zagraniczne donosiły, jakoby przeniesienie jarmarku Makariewskiego do Niżniego Nowogrodu, dla powiększonej odległości miało szkodzić handlowi Azyjatykiemu. Ze ta wiadomość jest błędna, okazuje się z tąd, iż Niżny Nowogród położony od Makariewa tylko 84 wiorst (12 mil) wyżej nad Wołgą; różnica dla Rossyi bardzo nieznaczna.

W d. 21. Października poświęcono w Odesie nowo zbudowany kościół protestancki. Przy tej uroczystości assistowali Superintendentowi Böttiger, kaznodzieie z przyległych parafij. Znajdowało się także i Duchowienstwo Rossyjskie i Greckie, i podczas poświęcenia i komunii kaznodziejów otaczało ółtarz. Cesarz Jmć darował na tę budowę 35,000 rubli, i pożyczył z dochodów miasta 30,000 rubli na lat 10. Koszta wynoszą w ogóle 85,000 rubli, (G. W.)

Multany i Wołoszczyzna.

List z Jass z dnia 16. Listopada donosi: W d. 16. b. m. odebrał tutejszy Francuzki Vicekonsul od Hr. Guillemint przez sztafetę wiadomość o zniszczeniu Turecko - Egipskiej floty w Nawarynie. Wiadomość ta sprawiła tu wielkie wrażenie, szczególnie między kupcami, którzy nie spodziewali się takiego zdarzenia śród pokoju, podczas gdy Postowie trzech Mocarstw, których eskadry taki cios zadały, spokojnie bawią w Stambule.

Wczoraj nadeszła tu z Gałacu wiadomość, że tameczni knpcy przez okręt z Odessy we trzech dniach tamże przybyły, odebrali listy, które nietylko że powyższe zdarzenie potwierdzają, ale także zawiadamiają, iż w skutek onegoż W. Porta nałożyła powszechnie Embargo na wszystkie w przystani Stambulu znajdujące się okręty Angielskie, Franeuzkie i Rossyjskie. Ponieważ teraz wiele okrętów Rossyjskich stoi w Gałacu, dla nabierania win w przystani, i ci, co mają ładować, zdają się obawiać, aby i na te okręty nie rozciągnięto tego Embargo, przeto wielu kommissantów w Gałacu rzekło się tej przesyłki.

Wczoraj przybył tu z Petersburga Xiążę Czetwertyński, który mianowany ma być Kommissarzem likwidacyjnym do wynagrodzeń, jakie W. Porta przyrzeka Rossyjskim poddanym na mocy traktatu Akiermańskiego. Xiążę Czetwertyński miał za kilka dni wyjechać do Stambulu.

(D. A.)